S-III/6/2228B/20

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

नव्यन्यायः

पृष्ठानि- 10

परीक्षार्थिनं प्रति निर्देशाः

(छात्रैः ध्यानेन पत्रनाम विषयनाम च स्पष्टतया लेखनीयम्)

अस्मिन् भागे अनुक्रमाङ्कः केन्द्रनाम संख्येत्यादिकं किमपि न लेखनीयम्। परीक्षार्थी लेखनात् पूर्वं रिक्तस्थानानि पूरयतु। पृष्ठभागे प्रदत्तान् निर्देशांश्च सावधानतया पठतु, दृढतया च पालयतु। ये छात्राः सावधानेन निर्देशानुरूपं न प्रपूरयिष्यन्ति तेषाम् उत्तरपुस्तिका निरस्ता भविष्यति।

छात्रैः ध्यानेन स्पष्टतया लेखनीयम्

परीक्षाकेन्द्रनाम	**गूढाङ्कः** छात्रेण न लेखनीयः

अनुक्रमाङ्कः (अंकेषु)..

अनुक्रमाङ्कः (शब्देषु) ....

कक्षा..............................वर्षनाम......................

विषयः..........................पत्रसंख्या.......................

प्रश्नपत्रकोड..

दिनाङ्कः..............................दिनम्.....................

परीक्षार्थिनः हस्ताक्षरम्

पूर्णनाम...

निरीक्षकहस्ताक्षरम्

पूर्णनाम ....

दिनाङ्कः ....समयः...................

कक्षानाम..वर्षनाम................................

विषयः ....पत्रसंख्या ....पत्रकोड.................

दिनाङ्कः ....दिनम्................................

गूढाङ्कः छात्रेण न लेखनीयः

प्रश्नाङ्काः	1	2	3	4	5	6	7	8	योगः
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	9	10	11	12	13	14	15		अ
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	16	17	18	19	20				अ/ब
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	21	22	23	24	25	ब योगः.	26		स
प्राप्ताङ्काः									

सम्पूर्णयोगः शब्देषु.. पूर्णयोगः

ह० गणकस्य
पूर्णनाम

ह० मुख्यपरीक्षकस्य
पूर्णनाम

ह० परीक्षकस्य
पूर्णनाम

परीक्षार्थिनं प्रति निर्देशाः

1. उत्तरपुस्तिकायाः पत्रच्छेदनं निषिद्धम्।
2. परीक्षाभवने परीक्षार्थिना परस्परालापो निषिद्धः।
3. परीक्षाभवने लिखितपत्रं स्मारकं वा किमपि परीक्षार्थिना नानेतव्यम्। अवैधोपायो नावलम्बनीयः।
4. परीक्षासमये अनुचितमाचरन् परीक्षार्थी परीक्षाभवनाद् बहिष्कृतो भवेत् परीक्षाफलं च न लभेत।
5. परीक्षासमये प्रश्नपत्रप्रदानात् परमेकघटिकाभ्यन्तरे परीक्षागृहाद् बहिर्न गन्तव्यम्।
6. परीक्षासमये किमपि प्रष्टव्यं भवेत् तदा स्वस्मिन्नेव स्थाने परीक्षार्थी उत्थाय तिष्ठेत्। तदा जिज्ञास्यविषयसमाधानार्थं निरीक्षकः समागमिष्यति।
7. **उत्तरपुस्तिकामध्ये अन्ते वा स्वहस्ताक्षरं, नाम, अनुक्रमाङ्कादिकं नैव लेख्यम्। कोऽपि चैतादृश उल्लेखो न करणीयः येन भवतां कोऽपि परिचयः स्थानविषयिणी सूचना वा प्राप्तुं शक्येत अन्यथा परीक्षाफलं न लभेत।**
8. प्रतिप्रश्नं स्थानम् आरक्षितं वर्तते। यत्र कुत्रापि अन्यत्र लिखितम् उत्तरम् निरस्तं भविष्यति।
9. यः प्रश्नः समाध्यते तत्र इति (✓)चिह्नं देयम् ।

S-III/6/2228B/20

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

नव्यन्यायः

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः ८०**

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. सार्वभौममते पक्षतायाः लक्षणं किम्?

उ० ....

....

....

2. प्रथमसिषाधयिषाविरहविशिष्टत्वं कुत्र विशेषणम्?

उ० ....

....

....

3. यावत् ध्वंसविशिष्टत्वं किम्?

उ० ....

....

....

4. स्वाधिकरणसमयध्वंसाधिकरणत्वं किम्?

उ० ....

....

....

5. अनुक्षणमित्यस्य कोऽर्थः?

उ० ....

....

....

6. अनुमितिभिन्नसिद्धिप्राक्क्षणावच्छिन्नत्वं किम्?

उ० ....

....

....

7. सामयिकत्वमभावस्य किम् ?

उ० ....

....

....

8. सिद्ध्यभावस्य पक्षतात्वमस्ति न वा ?

उ० ....

....

....

9. तत्पुरुषावच्छिन्नत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

10. समयमात्रपरं किम् ?

उ० ....

....

....

11. सिद्धेः स्वक्षणाव्यवहितोत्तरकालोत्पत्तिकानुमितिकत्वेनाविरोधात् पक्षतालक्षणे किं निवेशितम् ?

अथवा

जन्यत्वे सत्यभावत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

12. अव्यवहितोत्तरत्वलक्षणे कालपदं किमर्थम् ?

अथवा

क्षणत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

13. सार्वभौमपक्षतालक्षणे उत्पत्तिपदं किमर्थम् ?

अथवा

जागदीशी पक्षता केन रचिता ?

उ० ....

....

....

14. प्रत्यक्षसामग्रीभेदविशिष्टं यत्सिद्धिभिन्नं तदन्यत्वं किम् ?

अथवा

अभावस्य सामयिकत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

15. सिद्ध्यात्मकपरामर्शसत्त्वे अनुमित्यापत्तिवारणाय किं निवेशितम् ?

अथवा

विशिष्टाभावस्याकारः कः ?

उ० ....

....

....

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. सार्वभौमपक्षतालक्षणं विलिख्य समन्वयो विधेयः।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

17. ग्रन्थोक्तदिशा पक्षतालक्षणे प्रथमक्षणपदं किमर्थमिति प्रतिपादयत।

उ०

18. सिद्धिपदस्य सार्थक्यं प्रदर्शयत।

अथवा

स्वाधीतग्रन्थदिशा क्षणत्वं परिष्कुरुत।

उ० ....

19. साधकमानत्वं परिष्कुरुत।

अथवा

अनुमितिं प्रति इच्छासामग्री प्रतिबन्धिका इति मतमुपपाद्य तन्निरस्यताम।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

20. सिद्ध्यभावस्य पक्षतात्वं प्रतिपाद्य तन्निराकुरुत।

अथवा

सार्वभौमपक्षतालक्षणे तादृशभिन्नान्तं सिद्धौ विशेषणं किमर्थमिति विचारयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

स. दीर्घोत्तरीयप्रश्नस्योत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. सपदिकृत्यं सार्वभौमपक्षतालक्षणमुपपादयत।

अथवा

द्वितीयसिषाधयिषाविरहो विशेषणमस्तु सिद्धेः प्राथमिकस्तु स्वक्षणस्य किमर्थमिति विविच्यताम्।

अथवा

यत्तु मते सिद्धिपदस्य प्रयोजनमुपपाद्य तत्खण्डयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

S-III/5/2228B/20

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

नव्यन्यायः

पृष्ठानि- 18

परीक्षार्थिनं प्रति निर्देशाः

(छात्रैः ध्यानेन पत्रनाम विषयनाम च स्पष्टतया लेखनीयम्)

अस्मिन् भागे अनुक्रमाङ्कः केन्द्रनाम संख्येत्यादिकं किमपि न लेखनीयम्। परीक्षार्थी लेखनात् पूर्वं रिक्तस्थानानि पूरयतु। पृष्ठभागे प्रदत्तान् निर्देशांश्च सावधानतया पठतु, दृढतया च पालयतु। ये छात्राः सावधानेन निर्देशानुरूपं न प्रपूरयिष्यन्ति तेषाम् उत्तरपुस्तिका निरस्ता भविष्यति।

छात्रैः ध्यानेन स्पष्टतया लेखनीयम्

परीक्षाकेन्द्रनाम	गूढाङ्कः छात्रेण न लेखनीयः

अनुक्रमाङ्कः (अंकेषु)...

अनुक्रमाङ्कः (शब्देषु) ....

कक्षा..............................वर्षनाम......................

विषयः..........................पत्रसंख्या.......................

प्रश्नपत्रकोड...

दिनाङ्कः..............................दिनम्....................

परीक्षार्थिनः हस्ताक्षरम्

पूर्णनाम...

निरीक्षकहस्ताक्षरम्

पूर्णनाम ....

दिनाङ्कः ....समयः...................

कक्षानाम...वर्षनाम................................

विषयः ....पत्रसंख्या ....पत्रकोड................

दिनाङ्कः ....दिनम्...............................

गूढाङ्कः छात्रेण न लेखनीयः

प्रश्नाङ्काः	1	2	3	4	5	6	7	8	योगः
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	9	10	11	12	13	14	15		अ
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	16	17	18	19	20				अ/ब
प्राप्ताङ्काः									
प्रश्नाङ्काः	21	22	23	24	25	ब योगः.	26		स
प्राप्ताङ्काः									

सम्पूर्णयोगः शब्देषु.. पूर्णयोगः

ह० गणकस्य	ह० मुख्यपरीक्षकस्य	ह० परीक्षकस्य
पूर्णनाम	पूर्णनाम	पूर्णनाम

परीक्षार्थिनं प्रति निर्देशाः

1. उत्तरपुस्तिकायाः पत्रच्छेदनं निषिद्धम्।
2. परीक्षाभवने परीक्षार्थिना परस्परालापो निषिद्धः।
3. परीक्षाभवने लिखितपत्रं स्मारकं वा किमपि परीक्षार्थिना नानेतव्यम्। अवैधोपायो नावलम्बनीयः।
4. परीक्षासमये अनुचितमाचरन् परीक्षार्थी परीक्षाभवनाद् बहिष्कृतो भवेत् परीक्षाफलं च न लभेत।
5. परीक्षासमये प्रश्नपत्रप्रदानात् परमेकघटिकाभ्यन्तरे परीक्षागृहाद् बहिर्न गन्तव्यम्।
6. परीक्षासमये किमपि प्रष्टव्यं भवेत् तदा स्वस्मिन्नेव स्थाने परीक्षार्थी उत्थाय तिष्ठेत्। तदा जिज्ञास्यविषयसमाधानार्थं निरीक्षकः समागमिष्यति।
7. **उत्तरपुस्तिकामध्ये अन्ते वा स्वहस्ताक्षरं, नाम, अनुक्रमाङ्कादिकं नैव लेख्यम्। कोऽपि चैतादृश उल्लेखो न करणीयः येन भवतां कोऽपि परिचयः स्थानविषयिणी सूचना वा प्राप्तुं शक्येत अन्यथा परीक्षाफलं न लभेत।**
8. प्रतिप्रश्नं स्थानम् आरक्षितं वर्तते। यत्र कुत्रापि अन्यत्र लिखितम् उत्तरम् निरस्तं भविष्यति।
9. यः प्रश्नः समाध्यते तत्र इति (✓)चिह्नं देयम् ।

S-III/5/2228B/20

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

नव्यन्यायः

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. अतिलघूत्तरीयाः पञ्चदश प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. गादाधरीटीकायाः लेखकः कः?

उ० ....

....

....

2. तल्लिङ्गकत्वाप्रकारकत्वं किम्?

उ० ....

....

....

3. स्वसामानाधिकरण्यावच्छिन्नस्वाव्यवहितोत्तरोत्पत्तिकत्वसम्बन्धेन किम्?

उ० ....

....

....

4. लिङ्गोपधानमतं कस्य?

उ० ....

....

....

5. साध्यवत्त्वनिश्चय इत्यस्य कोऽर्थः?

उ० ....

....

....

6. विधेयतावच्छेदकतायाः पर्याप्तिः कुत्र निवेशनीया?

उ० ....

....

....

7. प्रतिबन्धकतावच्छेदकोटौ का निवेशनीया ?

उ० ....

....

....

8. प्रमेयसामान्यलिङ्गकस्थलं किम् ?

उ० ....

....

....

9. किञ्चिल्लिङ्गकत्वानिवेशस्य प्रयोजनं किम् ?

उ० ....

....

....

10. यत्किञ्चिद्गोचरं ज्ञानं जायतामितीच्छावारणाय किम् ?

उ० ....

....

....

11. तदन्यमात्रलिङ्गकेत्यत्र मात्रपदं किमर्थम् ?

अथवा

तद्धर्मावच्छिन्नाप्रकारकत्वे सति तद्धर्मावच्छिन्नविधेयताकानुमितित्वं कस्य प्रतिबन्धकतावच्छेदकम् ?

उ० ....

....

....

12. तद्धर्मप्रकारकज्ञानप्रतिबध्यतावच्छेदकं किम् ?

अथवा

यत्र सिद्ध्यसमवहिता साध्यप्रसिद्धिरथ चानुमित्सा तत्र का आपद्येत ?

उ० ....

....

....

13. यत्तु मते विशिष्टवैशिष्ट्यावगाहिनी सिद्धिः कुत्र प्रतिबन्धिका ?

अथवा

परे तु मते अप्रसिद्धसाध्यकस्थले का अनुमितिर्जायते ?

उ० ....

....

....

14. विशिष्टवाक्यार्थविशेष्यकशाब्दबोधे कस्यापेक्षा ?

अथवा

आलोकलिङ्गकधूमलिङ्गकानुमितिर्जायतामित्याकारकेच्छाकाले केवलालोकलिङ्गक-परामर्शादनुमितिर्जायते न वा ?

उ० ....

....

....

15. पृथिवी इतरभिन्ना गन्धवत्त्वादित्यत्र हेतुः कः ?

अथवा

स्वध्वंसाधिकरणकालध्वंसानधिकरणत्वे सति स्वाधिकरणकालाध्वंसाधिकरणत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

ब. लघूत्तरीयाः पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. "अन्यमात्रलिङ्गकानुमितीच्छा कामिनीजिज्ञासादिवत् पृथक् प्रतिबन्धिका" इति दीधितेः व्याख्यानं प्रतिपादयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

17. तल्लिङ्गकत्वाप्रकारकत्वं परिष्कुरुत।

उ०

18. किञ्चिल्लिङ्गकत्वं विचारयत।

अथवा

प्रतिबन्धकतावच्छेदककोटौ उभयविधपर्याप्तिनिवेशस्य प्रयोजनं स्वाधीतग्रन्थदिशा निरूपयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

19. सिद्धिकालीनानुमितिस्थले सिषाधयिषापक्षतापक्षोक्तव्यभिचारः कथं भवतीति ग्रन्थोक्तदिशा विचारयत।

अथवा

सिषाधयिषापक्षतापक्षोक्तस्य व्यभिचारस्य वारणप्रकारः यज्ञपत्युपाध्यायमतानुसारेण प्रतिपाद्यताम्।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

20. अव्यवहितोत्तरत्वं परिष्कुरुत।

अथवा

यदि च पर्वतत्वसामानाधिकरण्येनैकत्र साध्यसिद्धावपि विनाप्यनुमित्सामन्यत्र तादृशानुमितिरानुभविकी तदा धर्मिविशेषोऽपि निवश्य इति दीधितेराशय उपवर्ण्यताम्।

उ०

स. दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः। एकस्योत्तरं प्रदेयम्। **(1×20=20)**

21. प्रकारतैव विधेयता इति मतं प्रतिपाद्य तन्निरस्यताम्।

अथवा

सपदकृत्यं तदन्यमात्रलिङ्गकत्वप्रकारकत्वं यथाग्रन्थं परिष्कुरुत।

अथवा

साधकमानं साध्यवत्त्वनिश्चय इति दीधितेराशयः प्रतिपाद्यताम्।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

अथवा

S-III/6/2228B/20

षष्ठसत्रार्द्धम्

षष्ठपत्रम्

नव्यन्यायः

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. सार्वभौममते पक्षतायाः लक्षणं किम्?

उ० ....

....

....

2. प्रथमसिषाधयिषाविरहविशिष्टत्वं कुत्र विशेषणम्?

उ० ....

....

....

3. यावत् ध्वंसविशिष्टत्वं किम्?

उ० ....

....

....

4. स्वाधिकरणसमयध्वंसाधिकरणत्वं किम्?

उ० ....

....

....

5. अनुक्षणमित्यस्य कोऽर्थः?

उ० ....

....

....

6. अनुमितिभिन्नसिद्धिप्राक्क्षणावच्छिन्नत्वं किम्?

उ० ....

....

....

7. सामयिकत्वमभावस्य किम् ?

उ० ....

....

....

8. सिद्ध्यभावस्य पक्षतात्वमस्ति न वा ?

उ० ....

....

....

9. तत्पुरुषावच्छिन्नत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

10. समयमात्रपरं किम् ?

उ० ....

....

....

11. सिद्धेः स्वक्षणाव्यवहितोत्तरकालोत्पत्तिकानुमितिकत्वेनाविरोधात् पक्षतालक्षणे किं निवेशितम् ?

अथवा

जन्यत्वे सत्यभावत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

12. अव्यवहितोत्तरत्वलक्षणे कालपदं किमर्थम् ?

अथवा

क्षणत्वं किम् ?

उ० ....

....

....

13. सार्वभौमपक्षतालक्षणे उत्पत्तिपदं किमर्थम्?

अथवा

जागदीशी पक्षता केन रचिता?

उ० ....

....

....

14. प्रत्यक्षसामग्रीभेदविशिष्टं यत्सिद्धिभिन्नं तदन्यत्वं किम्?

अथवा

अभावस्य सामयिकत्वं किम्?

उ० ....

....

....

15. सिद्ध्यात्मकपरामर्शसत्त्वे अनुमित्यापत्तिवारणाय किं निवेशितम्?

अथवा

विशिष्टाभावस्याकारः कः?

उ० ....

....

....

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. सार्वभौमपक्षतालक्षणं विलिख्य समन्वयो विधेयः।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

17. ग्रन्थोक्तदिशा पक्षतालक्षणे प्रथमक्षणपदं किमर्थमिति प्रतिपादयत।

उ०

18. सिद्धिपदस्य सार्थक्यं प्रदर्शयत।

अथवा

स्वाधीतग्रन्थदिशा क्षणत्वं परिष्कुरुत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

19. साधकमानत्वं परिष्कुरुत।

अथवा

अनुमितिं प्रति इच्छासामग्री प्रतिबन्धिका इति मतमुपपाद्य तन्निरस्यताम।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

20. सिद्ध्यभावस्य पक्षतात्वं प्रतिपाद्य तन्निराकुरुत।

अथवा

सार्वभौमपक्षतालक्षणे तादृशभिन्नान्तं सिद्धौ विशेषणं किमर्थमिति विचारयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

स. दीर्घोत्तरीयप्रश्नस्योत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. सपदिकृत्यं सार्वभौमपक्षतालक्षणमुपपादयत।

अथवा

द्वितीयसिषाधयिषाविरहो विशेषणमस्तु सिद्धेः प्राथमिकस्तु स्वक्षणस्य किमर्थमिति विविच्यताम्।

अथवा

यत्तु मते सिद्धिपदस्य प्रयोजनमुपपाद्य तत्खण्डयत।

उ० ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....